

Studentermødet i Aalborg.

Prof. P. la Gours tre foredrag over Emnet: Kristendom og Naturforskning.
(Efter „K. Tgb.“)

I.

Bed en Reformationsfest for en Del. Når siden udtalte en Professor: „Det nytter ikke, at man i det ene Auditorium taler om Tyngdeloven og samtidig i det andet om Kristi Himmelkraft“. Denne Udtalelse, der i sin Tid var meget stærk Rose, har sin Grund i, at der er mange, som hvem en almægtig Gud, der styrer og leder alt, også de evige Naturlove, er noget, der kun daaligt lader sig forene. Taleren vilde nu gerne prøve at kaste lidt Lys over dette Forhold.

Når vi nu vil undersøge, om Tro paa en almægtig Gud og Kredsstab til Naturlovene kan forenes, saa lod os vende Blækket mod Mænd, der paa dette Område er Autoriteter.

Bi kan jo ikke undvære Autoritetstro — Barnet begynder med den, og ethvert Menneske maa erkende, at han er undergivet af de samme Kanfer og Stemninger, som andre Mennesker har haft.

Hvem er da Autoriteter paa dette Område?

Der er to Arter: paa Naturvidenskabens og paa Kristendommens Område. Som Eksempler paa sidste Art. fandt manes Martyrer; men vi kan tage det langt simplicere. Alle, der bevidne deres Tro i de Djebliske, da Bidnesbyrdet har mest at sige og da navnlig i Dødsjællet, der er Autoriteter i den sidste Forstand; men de er det ogsaa paa Naturvidenskabens Område. Naar nemlig et Menneske ligger paa Dødslejet og samtidig med, at han bevidner sin Tro paa et Liv efter Døden, er sig klart bevidst, at Døden er Livets Afslutning, er han en Autoritet paa Naturvidenskabens Område; thi han er jo ganske klar over den Naturlov, der figer, at Døden er Livets Ende; men en saadan, der er fuldstændig klar over et bestemt Sammenhæng, er jo netop det, vi forstaar ved en Autoritet.

Bender vi Blækket til de store Naturforskere, da kan man jo ikke forlange, at de skal være kristelige Vidner; men vi spørger, om der blandt dem findes saadanne Mænd, der ved Siden af deres Kredsstab om Naturen og dens Love har funnet begravne en Tro paa noget, der ligge ubenyret Naturen og ikke kan undersøges. Og derpaa gives der virkelig Eksempler.

Mens som Tycho Brahe, Kepler og Newton, dette Treløver, af hvilte hør enest en stor Autoritet paa Stjernehimlens Område, har funnet forene Kristendommen og et umaabeligt Kredsstab til Naturen.

Der fandt nævnes mange andre, saaledes den mest fremragende Fysiker i dette Jahrhundrede, Michael Faraday. Døgsaa denne Mand, „Kongen blandt alle Experimentatorer“, som han er blevet kaldt, har ved sit stærke, personlige Kristendom klart vidnet om den usynlige Verdens Livverelse.

Den franske Kemiker Chevreuil kan ogsaa nævnes i denne Sammenhæng. Han udtalte paa sin 100 Aars Fødselsdag over for en Friant, der intervjuede ham, og som udtalte for Forskelle over, at en Naturforsker kunde tro paa en usynlig Verden: „Hør mange Ting er der ikke, der ikke er synlige, men dog virkelige?“ Over for den usynlige Verden hvil du kun at være modtagende, naar vi kun stadig rette Blækket den rette Vej, saa vil vi ikke tilsligt blive seende.

Og Pasteur, denne Mand, der paa sin Område er vores Jahrhundredes største Autoritet, hvorledes stillede han sig til Troen paa en usynlig Verden? Herom har vi vel kun saa, men tilstrekkelige Oplysninger; vi ved, at Pasteur levde og døde som en oprigtig Kristen.

Man vil maaeste indvende, at disse Eksempler er valgte partis, da der dog er mange Forskere, der ikke have troet paa en usynlig Verden; men dette er ikke rigtigt. All Tale om den usynlige Verden herofr ikke paa Bidnen, om den vises intet. Derimod fordrer vi af Naturforskere, at de skal have en stor Forstrolighed til Naturen og Gøne til paa Grundlag af denne Forstrolighed at kunne one noget der senere viser sig at

være virkeligt. Saaledes var de nævnte Mænd, og derfor er det værd at lægge Verke til disse paalidelige Mands Bidnesbyrd om den usynlige Verden, trods deres store Kredsstab til den synlige.

II.

Naturvidenskaben kan ikke forklare alt i Naturen; den kan fremjætte visse Naturlove, men disse er ingenlunde Forskning, d. v. s. saadanne naturvidenskabelige Love, at de absolut ikke kan være anderledes. Dette staar Naturlove fest; man kommer da med en eller anden tilsværlig Forklaring; men dermed har man i Virkeligheden sagt, at de ikke er evige Forskning. Taleren paaviste dette for Mariottes Gods Bekommende.

Naturvidenskaben maa altsaa være empirisk, d. v. s. bygget paa Underforsker; paa Grunlag af flere ensartede Undersøgelser, kan man da opstille en Naturlov, men det er kun en Sandighedsloev for de Fænomeners Bedkomme, der ligge uden for Experimenternes Grænse.

Naturvidenskaben bygger paa Satningen: Naturlovenes Væsen er uafhængig af Tiden, og det er den nødt til; men den Satning er falsk; ingen ved jo, om en Naturlov, der gælder nu, ogsaa gælder om en Time; Naturlovene er ikke evige.

E Naturknydig kan hverken benægte eller bevise, at der kan ske Virkninger og Undere; det er en Trossag; men der er intet til hænde fra Naturvidenskabens Side for at tro derpaa lige saa lidt som paa en almægtig Skaber. Har man saaledes end umoadelig mange Erfaringer for Tyngdelovens Gyldighed, er der dog mange Mellemrum mellem vores Undersøgelser, der abnner os om Mulighederne, og ogsaa til at antage f.eks. Kristi Himmelkraft for virkelig.

Men er man først kommen saa vidt, at man indser, at Naturlovene ikke kan være Fornuftsløve, er der Blads for en personlig Gud bag Livverelsen, og Naturvidenskaben kan slet intet indvende mod Tro paa en saadan, naar man selv har indre, vigtige Grunde til at tro.

I vores Dage udgives meget for et uroffelig Resultat af Videnskabens Undersøgelser, der abnner os om Mulighederne, og ogsaa til at antage f.eks. Kristi Himmelkraft for virkelig.

Men er man førstkommen saa vidt, at man indser, at Naturlovene ikke kan være Fornuftsløve, er der Blads for en personlig Gud bag Livverelsen, og Naturvidenskaben kan slet intet indvende mod Tro paa en saadan, naar man selv har indre, vigtige Grunde til at tro.

At tro paa en saadan, naar man selv har indre, vigtige Grunde til at tro.

Man maa ikke male med et endeligt Maal, hvad der ligge uden for Endelighedens Område; men deri gør Ruslids naturvidenskabelige sig ofte styldige.

III.

Kan man fra Naturvidenskabens Tinsder ikke spejde ind i Andens Verden?

Dette kan vi vel ikke ligefer, men flere Steder i Naturvidenskaben sidder vi op til Andens Verden; dette er saaledes tilfældet med Ordet.

Ordet har baade en syfist og en andeligt Side; den syfist Side er den, at Ordet jo syfist set egentlig kun er en Dybholge, der fra ens Mund forplanter sig hen til en andens Øre. Ordet andeligt Side er dets Indhold, vi kan ved bets hjælp afstrækere, d. v. s. faa Besked om noget, som ikke hører Virkelsagen til, saaledes ens Tanker og Stemninger. Gennem Ordet saaet det ene Menneskes allerinderst i Rapport til det andet Menneske: Naar en udsynger sine Stemninger, kommer Tilhøreren i samme Stemning.

Vi forstår nu, hvilken Betydning et Menneskes Tale kan have. Et syfistigt forstået Menneske kan gennem sin Tale fuldstændig isolere et andet Menneske, og omvendt kan man ved Ordets Magt påvirke et Menneske i god Retning. Det er altsaa et stort Unsjør, der ligge paa os Mennesker med Hensyn til, hvoredes vi bruger den hellige Gave, vi er et urettesmed.

Man vil maaeste indvende, at Forstørrelsen er valgt partis, da der dog er mange Forskere, der ikke have troet paa en usynlig Verden; men dette er ikke rigtigt. All Tale om den usynlige Verden herofr ikke paa Bidnen, om den vises intet. Derimod fordrer vi af Naturforskere, at de skal have en stor Forstrolighed til Naturen og Gøne til paa Grundlag af denne Forstrolighed at kunne one noget der senere viser sig at

Inds Kridt og amerikanisk Kul.

I Anledning af, at Statsraad Glückstadt er afrejst til Amerika, gætter „Aarb. Amtst.“ paa, at der er Udsigt til Realisationen af en Plan, der gaaer ud paa, at der nedstættes et stort dansk-amerikansk Aktieselskab til Udsættelse af jyds Kridt, og Indsættelse af Amerikanisk Kul.

Blabet skriver:

Allerede i lang Tid har der været Planer oppe om et kæmpemæssigt nylindustriel Anlæg ved Aalborg.

Planen gaaer ud paa ikke mindre end at samme alle — eller dog de fleste — af Kridtindustriene paa Limfjordens Sydside, paa for Aalborg, paa en Haand.

Planen var ret langt fremme, og et Par herboende kendte Mænd har taget en stor Del af Døllerne paa Haanden. Imidlertid blev Udsættelsen af Planen udset, som saa meget andet, paa Grund af Pengenes Dybde.

Nu er der imidlertid Udsigt til Planens snarlig Realisation, det er da Hensigten at nabne en stædig Elsgård af Kridt til Nordamerika, hvor der er et udmarket Nød for Kridt. Damerne, der anvendes til Kridt-Elsgård, skal have ret til at tro derpaa lige saa lidt som paa en almægtig Skaber. Har man

saaledes end umoadelig mange Erfaringer for Tyngdelovens Gyldighed, er der dog mange Mellemrum mellem vores Undersøgelser, der abnner os om Mulighederne, og ogsaa til at antage f.eks. Kristi Himmelkraft for virkelig.

Men er man førstkommen saa vidt, at man indser, at Naturlovene ikke kan være Fornuftsløve, er der Blads for en personlig Gud bag Livverelsen, og Naturvidenskaben kan slet intet indvende mod Tro paa en saadan, naar man selv har indre, vigtige Grunde til at tro.

I vores Dage udgives meget for et uroffelig Resultat af Videnskabens Undersøgelser, der i Virkeligheden ikke er det, hvilket skyldes, at mange Forskere betragter hin Seining om de evige Naturlove som en Trossatning. Mange unge Mennesker kommer ofte til at tro om Kristendommens Sandhed, naar de hører disse „videnskabelige“ Resultater, der strider mod Kristendommen; men det er der altfaa ingen Grund til.

At tro paa en saadan, naar man selv har indre, vigtige Grunde til at tro.

Man maa ikke male med et endeligt Maal, hvad der ligge uden for Endelighedens Område; men deri gør Ruslids naturvidenskabelige sig ofte styldige.

Dødsfald.

Efter længere Tids Sygdom er Brugger A. H. J. H. i Korsør afsæt ved Døden. Den Afdøde, der oprindeligt var Skibsfører, nedsatte sig for en Snæs. Han fandt der i Byen, hvor han drev et Hovedselsbryggeri. Edo Sonderjyske havde han en levende Interesse for vores betrængte Landsmænds Sag, og virkede i sin Tid virigt for Danmarks af Sonderjysk Forening for Korsør og Omegn og vedblev til sin Død at være en af dennes trofaste Støtter.

— H. l. g. Skovrider, Forstraa Joh. Carl Peter Heger er formlig afsæt ved Døden i en Alder af 82 Aar.

Abode der var en Son af Dehlejschlägers Sooger, Skuespilleren Jens Stephen Heger, var født 1818 i København, tog 1839 Forstestolen og gjorde desuden Tjeneste under 1. Københavnske Distrikts hovedester han fra Anfærtsestede ved Kongensgade som midlertidig Skobeskytter, blev derpaa Beskytter af Gundersleholm og Kastrop Skole.

I 1848 gik han med som friwillig og blev derpaa Skovrider paa Gjorslev, indtil han 1848 blev Skovrider ved 1. Frederiksborgsdistriket, hvor han forblev til sin Aftedigelse 1892.

Godt gjort. Hos Gaardejer Jen. Rasmussen, Snaptor, deltaget i en gammel 94aarig Aftagtskone i denne Tid har Dog med Liv og Ly持 i Hostarbejdet. Hun gaar og tager Korn op ligesaa godt som en ung Pige.

De kristelige Hjælper- og Pigeforeninger i det sydlige Jylland afholder fortidet sig til ikke at arbejde for Boerne, saa lange disse er i Krig med Engeland.

Bed Nyborg har man fundet en lille grøn Bille, der paa Ryggen tydelig bærer et Kortstillet Etikett med den 1881 præmieret.

Godt gjort. Hos Gaardejer Jen. Rasmussen, Snaptor, deltaget i en gammel 94aarig Aftagtskone i denne Tid har Dog med Liv og Ly持 i Hostarbejdet. Hun gaar og tager Korn op ligesaa godt som en ung Pige.

De kristelige Hjælper- og Pigeforeninger i det sydlige Jylland afholder fortidet sig til ikke at arbejde for Boerne, saa lange disse er i Krig med Engeland.

Der holdtes Morgenandagt i Missionshuset. Kl. 2 var der Forhandlingsmøde samme Sted, Indremissioner P. Grandjean-Jørgensen, Bamdrup, indledede en Forhandling over

Emnet: „Jesu Tjenergerning og vor Tjenergerning.“ Et der derpaa følgende Diskussion deltog mange af de tilstede værende.

Ef Forhandlingsmøde tilbragte de fremmede Deltagere et Par Timer i de døvende Vorters Hjem.

Kl. 6 samledes man til Møde i Lille Grunden Skov, hvor Pastor Bertel Hansen, Præstebid, talte om, „Hvorledes Jesu tager Folk afslidtes“. Indremissioner P. Grandjean-Jørgensen, Bamdrup, dannede et afsluttende Blanke og udtrykt med forstillelige Præbelse i Granit. Disse offentlige „Sladbane“ fløjte over København, der bliver anlagt i Monstret af lyse og mørke Sten — Smag over Bøge og Værdi over Amalienborgs Plads.

— Dødsliste.

Aalborg: Søren Thomesen af Sønderholm Mørt. Kontorist Hobart C. Siele.

Frederiksberg: Ungfarl. R. Rasmussen af Annenisse. Jordbrugeren L. Petersen af Oppenbryg. Et Pæret af Hjælper.

Helsingør: Jens K. Jørgens Husmørt af Mølsted i Sønders.

Kolding: Laurits Johansen Ekelund af Agtby.

Nyborg: Gm. Fr. Hansen af Nørrebro.

Randers: Mariane Nielsen af Vittin. Slagelse: Claudine Nielsen af Bartosmose.

Tisvilde: Johanne Nielsdatter af Sennbjerg. Ellen M. Andersen af Nørhøja.

Sønderballe, hvor hun førte en Samtale paa dans med en 84 Aar gammel Kone. Den gamle fil bagter af Rejsenoveren overrakte en stor Pengesum.

Rønningen-Straalerne til Signaler.

Der vil om kort Tid i København blive foretaget Forsøg med en ny Opfindelse, som siges at haave en stor Fremtid for sig. Opfindelsen anvender Rønningen-Straaler til Signaler til Skibe i Tænge og hovedsakelig til havet i Hjælperperspektiv.

Det lykkes dem at gøre det, at de

hverken nærede anarkistiske Planer eller

Sympathier, hvorefter de snart kom paa friheds.

Altsaa er det ikke sagt til alle, som

har rejst heroppe, at de aldrig har set

Norge, hvis de ikke har været andre Steder end saadanne, hvor Jernbane, Dampskib, Hesteryg eller Skyde kunde føre dem hen; thi det rigtige Norge stod ses i Hjælperperspektiv.

Det er derfor ikke sagt til alle, som

har rejst heroppe, at de aldrig har set

Norge uden i Forvejen at have

studeret Landet fra oven af.

Norsk Geografi holder meget svaret ud i Originalen.

Det derfor ikke sagt til alle, som

har rejst heroppe, at de aldrig har set

Norge uden i Forvejen at have

studeret Landet fra oven af.

Norsk Geografi holder meget svaret ud i Originalen.

Det derfor ikke sagt til alle, som

har rejst heroppe, at de aldrig har set

Norge uden i Forvejen at have